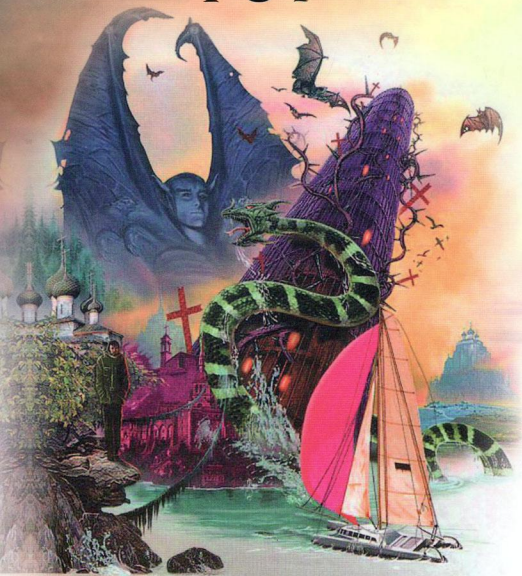

JÚLIA VOZNESENSKÁ

LANCELOTOVA PUŤ

VYDAVATEĽSTVO
SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV

Copyright © Júlia Voznesenská, 2004
All rights reserved
Translation © Iva Vranská Rojková, 2014
Cover design © Dušan Babjak, 2014
Slovak edition © Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov,
spol. s r. o., Bratislava
e-mail: vsss@stonline.sk
<http://www.vsss.sk>

Realizované vďaka štipendiu Literárneho fondu s finančnou podporou
Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

VYDAVATELSTVO
SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV, spol. s r. o.

Júlia Voznesenská: LANCELOTOVA PÚŤ
Z ruského originálu
Palomničestvo Lancelota (Moskva, Lepta Kniga 2004)
preložila Iva Vranská Rojková
Zodpovedná redaktorka Božena Rolková (profitexty.sk)
Návrh a realizácia obálky Dušan Babjak
Sadzba a tlač ETERNA Press, s. r. o.
Prvé vydanie
Printed in Slovakia

ISBN 978-80-8061-803-2

Júlia Voznesenská
LANCELOTOVA PÚŤ

Júlia
Voznesenská

LANCELOTOVA PŮŤ

VYDAVATELSTVO
SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV

„... Bol si najpokornejším a najúctivejším mužom, keď si sedel za stolom v spoločnosti dám, no pre smrteľného nepriateľa si bol najsurovejším protivníkom, aký kedy zvieral v ruke kopiju.“

Melori, Artušova smrť,
slová sira Hektora sirovi Lancelotovi

„Ak nebude v našich silách rodiť Lancelotov, spoločnosť sa rozdelí na krutých a prázdnych (o tých, v ktorých sa snúbi krutosť s prázdnotou hovoriť nebudem).“

C. S. Lewis

„Kam uniknem pred Tvojím Duchom a kam utečiem pred Tvojou tvárou? Ak vystúpim na nebo – Ty si tam, ak zídem do pekla – tam si Ty. Ak sa na krídlach svitania presídlím na kraj mora, aj tam ma povedie Tvoja ruka a pridrží ma Tvoja pravica.“

Žalm 138, 7–10

Bože, požehnaj!

*Venujem svojim synom
Andrejovi a Adriánovi-Arturovi Okulovcom*

~ PRVÁ ČASŤ ~

Prvá kapitola

Bol jasný jarný deň. Sir Lancelot Jazerný kráčal ku hradu Kamelot cestou, ktorá obchádzala Dračí les. Rástli popri nej stáročné duby a vydláždili ju ešte Rimania. V starobyľom Logrise sa dalo nájsť mnoho takých ciest. Nad hlavou sira Lancelota spieval škovránok, v lese hrkútali hrdličky, po krajniciach zarastených trávou cvrlikali lúčne koníky. Možnože aj cikády – kto sa v tých maličkých vyzná. Cesta viedla cez polia a vresoviská, obchádzala kopce s riedkym porastom mohutných stromov na vrcholcoch, nachvíľku zabiehala do lesa a znova vychádzala pod holé nebo. Aprílový les bol zelený a priezračný, vres fialovo-ružový, po svahoch kopcov už drobní roľníci rozprestrelí rôznofarebné fliačky polí, krajnice sa pestreli prostými jarnými kvietkami. Vôkol vládol pokoj a radosť, dýchalo sa voľne a kráčalo ľahko.

– Kuku, kuku! – melancholicky volala kdesi spomedzi stromov kukučka.

– Páči sa ti to „kukuk“? – usmial sa sir Lancelot. – Mne tiež.

– Kuku! Kuku! Kuku! – neprestávala vábiť kukučka.

– Vieš, nevzal som so sebou knižku japonskej poézie, tak mi prepáč, vtáčik. Vlastne... – sir Lancelot sa na sekundu-dve zamyslel, a potom spevavo predniesol: – Rytier meč neskríži s mečom samuraja, no pieseň kukučky v oboch smútok vyvoláva.

Kukučka urazene zaštekala a zmĺkla. Lancelot sa zašmial, mávol rukou smerom k okraju lesa a pokračoval ďalej. Ako je len dobre takto kráčať stále ďalej a ďalej, dýchať svie-

ži ranný vzduch, kochať sa pohľadom na jarné vršky, prechádzať po machom obrastenom kamennom mostíku, klenúcom sa ponad riečku, v ktorej zurčí čistá voda. Och, čarovný kraj, zelený Logris! Sir Lancelot Jazerný z hĺbky srdca miloval túto krajinu, kde sa vášňou nazýva túžba po hrdinstvách, posadnutosťou láska k dobrodružstvu, a vystatovanie a lenivosť sú najhoršie hriechy, s ktorými sa tu možno stretnúť. Krajinu, v ktorej pri slove láska zídu človeku na um balady, a pri výkriku „Poplach!“ myšlienka na draka zo susedného lesa. Krajinu, v ktorej sa v kozuboch a peciach kúri drevom, kde dokonca aj prostí roľníci jedia skutočnú zeleninu, chlieb a mäso, pijú mlieko a nosia odev z plátna, súkna a ľanu...

Čože je to tam? Zazdalo sa mu to, či jeho periférny zrak skutočne zachytil na vršku hustú bielu srst? Hore na pyšnom kopci ovenčenom korunou zo siedmich smaragdovozelených jedlí, za žltou kručinkou, za tmavou cezminou – nie je to tam Indrik? Sir Lancelot zišiel z cesty a začal opatrne stúpať na vršok, tam, kde sa mihol snehobiely tieň. Popri kručinkových húštinách a cezminových krovinách vyšiel takmer na samotný vrchol a zastal. Nevedel, či má byť očarovaný, či rozčarovaný, pretože pred ním stál trnkový krík, ktorý sa zblízka už nepodobal na hrdého jednorožca, ale na cudnú dedinskú nevestu v svadobných šatách. Rytier natiahol ruku a opatrne sa dotkol jemne chlpacej vetvičky. Ukázalo sa, že nie dosť opatrne, pretože mu na ukazováčik vystúpila kvapôčka jasnočervenej krvi.

– Ach ty netýkavka! – usmial sa sir Lancelot a zlizol si krv z prsta. – Dodržiavaš pravidlo odstupu na vzdialenosť dvoch vystretých rúk? Správne, s nami rytiermi to treba.

Sir Lancelot ešte raz vdýchol horkastú vôňu kvitnúcej trnky, prehodil si poza chrbát zelený semišový plášť a ľahkými dlhými skokmi zbehol z vrška na cestu. Na krajnici si takmer hneď vyhlíadal skorocel kopijovitý. Nebohá mamička považovala z dákeho dôvodu práve tento druh skorocelu za najľiečivejší. Ovinul si prst dlhým zeleným listom a znovu vykročil ku Kamelotu.

Hrad kráľa Artuša z diaľky vyzeral ako malé mestečko, tak

veľa vežíčiek a špíc s veternými ružicami a zástavami sa tiesnilo nad jeho vysokými ozubenými múrmi.

Sir Lancelot sa čoskoro ocitol pod hradbami Kamelota. Padací most cez hradnú priekopu bol spustený a železná mreža v bráne zdvihnutá, no nie pohostinne až po vrch, ale len do polovice. Čo je to za neporiadok a úpadok?! No keď vkročil na most, predsa len z veže nad bránou vyšli chlapci-trubači, zdvihli trúby a zatrúbili uvítaciu melódiu. Jeden z nich ju dohral do konca a druhý zrazu v polovici melódie spustil trúbu, pôvabne sa poklonil, zvrtol sa a tanečným krokom vošiel do veže. Lancelot sa uškrnul a pokrútil hlavou. Nemalo zmysel vyčítať trubačovi, že je neúctivý, veď to bol fantómový chlapec.

Na hradnom dvore nestretol nikoho. Kráčal popri pustom brvne na uväzovanie koní, povedľa starej studne k hlavnej veži. Vošiel dnu a stúpал na poschodie. Na podeste schodiska vedľa rytierskych brnení stálo na kamennom podstavci veľké strieborné zrkadlo. Kamelotské dámy si ho po dlhých sporoch s prísnou dekoratérkou Sandrou predsa len presadili. Pred vstupom do hodovnej siene zjavne potrebovali na seba vrhnúť posledný kritický pohľad. Kde sú teraz tie hrdé, vrtošivé a prekrásne dámy... Lancelot v rýchlosti zbadal v zrkadle svoj odraz: smutnú tvár s hlboko posadenými sivými očami, čierne prešedivené kučery, rovnaké fúzy a briadku, dlhú modrastú jazvu na líci a ešte pár drobných šrámov na čele – skrátka, tuctovú mužnú tvár urodzeného stredovekého rytiera.

V hodovnej sieni sedel pri kozube so zlatou čašou v ruke kráľ Artuš. Sedel na tróne, ktorý ešte uprostred minulej krutej zimy preniesli zo slávnostného stupňa bližšie k ohňu. Vedľa stálo obyčajné drevené kreslo – Lancelotovo. Kráľovi padali na čelo a na plecيا vlnisté biele vlasy, koruna – obruč sa mu zošmykla až po obočie a jemnú tvár s orlím nosom a briadkou mu trochu hyzdila grimasa unudeného človeka. Pri kráľových nohách ležala Diana, posledný kamelotský pes.

Kedysi žil v starom hrade dobrý tucet fantómových psov rôzneho veku a rozličných rás, dokonca mávali šteniatka. No ako je známe, fantómy sa časom opotrebovávajú a vyblednú,

ak ich pravidelne nekrmite. Na krmenie sú však potrebné peniaze, a tie akurát neboli. Úbohá Dianka sa už trasie, plízne a pomaličky sa mení na psí prízrak. Čoskoro sa aj ona celkom rozplynie. Žiaľ, no čo narobíš? Ich kráľovstvo je chudobné, zbedačené.

Kráľ Artuš sa Lancelotovi zaradoval a ihneď mu ponúkol čašu vína.

– Kde sa túlal môj statočný Lancelot? – spýtal sa.

– V severných moriach.

– Zažil si dáke dobrodružstvá?

– Ani nie, nič zvláštne: videl som pár morských drakov a odohnal ich od brehu na otvorené more.

– A, samozrejme, oslobodil nejakú morskú kráľovnú?

– Prišer je v tamojších vodách mnoho, ale kráľovné akosi nevidieť. Voda je iste chladná... Mimochodom, vaše veličenstvo, ľavý trubač nedohráva do konca privítaciu melódiu.

– Už som si všimol. Bude ho treba dať do laty.

– Nezavítal niekto na Kamelot, kým som tu nebol?

– Dvaja putujúci – rytieri krížiaci. No nezapáčilo sa im u nás.

– Určite očakávali, že ich na hrade čaká štedrá hostina s krásnymi a povolnými devami.

– Čosi také. Tí hlupáci ani nevedeli, prečo majú na plášťoch našité kríže a prečo ich vysielajú do Jeruzalema. „Trocha si zakradnúť!“ povedali, keď som sa ich spýtal na cieľ pochodu. Pohostil som ich a úctivo vypoklonkoval.

– A vieš, kráľ, že neklamali: Paladíni ochotne a zručne okrádali Pána Boha.

– Veď to, aj ksichty mali celkom zlodejské.

– A nik iný sem nezavítal?

– Viac nik.

– Veru, priateľ kráľ, osirel náš Kamelot. Spustol tvoj Okrúhly stôl, – smutne skonštatoval sir Lancelot a popíjajúc varené víno, natiahol si nohy k ohňu.

– Počuj, čo tak zadovážiť kráľovnú? Ja jej začnem kurizovať, ty začneš žiarliť, bude z toho dráma, a máme o zábavu postarané.

Kráľ sa sklonil, postavil čašu na kamennú dlážku vedľa kresla, napriamril sa a vyčítavo vzhliadol na sira Lancelota.

– To myslíš vážne? Chceš sem do Kamelota nasťahovať ako kráľovnú krásnu fantómovú hlupaňu?

– No hej...

– Mám ti povedať, načo ju potrebuješ, sir Lancelot Jazerný?

– Počúvam, môj kráľ.

– Chceš, aby som sa jej venoval počas tvojej neustálej tajuplnej neprítomnosti. Aby som sa nenudil. Ďakujem za starostlivosť, Lanc, no nestojí to za námahu. Taká kráľovná sa mi veľmi rýchlo zunuje.

– Áno, fantómová kráľovná je nudná a otravná, máš pravdu, priateľ kráľ. To Sandra dokázala vzývať postavy, tá by ti vedela pozvať skutočnú Guineveru.

– A ukázalo by sa, že skutočná Guineverae je potvora, a oboch by nás priviedla do hrobu, – kráľ zdvihol čašu a priložil si ju k ústam.

– To je možné, priateľ kráľ, že postava Guineverae by nebola po chuti ani mne, ani tebe – to dopredu neodhadneš. A strašné si čo i len predstaviť, aké by z toho mohli vyplynúť nepríjemnosti! Zdá sa, že takto je to najlepšie.

– Tebe, sir, sa všetko vidí najlepšie práve tak, ako to je, – zavrchal kráľ.

Mlčky popíjali víno a hľadeli do ohňa.

– Vieš, dnes sa mi zazdalo, že som videl na vršku Indrika, – povedal Lancelot.

– Zazdalo?

– Veru. Podišiel som bližšie a bol to rozkvitnutý trnkový ker. Aha – pichol som sa o trň.

Kráľ úkosom pozrel na Lancelotov zelený prst a mykol plecami:

– Ako si možno popliesť jednorožca s trnkovým kríkom, Lanc?

– Vidíš, dá sa to. Ja som si ich splietol.

– Aký nádherný bol jednorožec a ako spieval! Už nikdy nezačujeme jeho čarovné smutné piesne...

– Čo sa mňa týka, priznám sa, že sa mi viac páčili burcujú-

ce Famírove piesne. Napríklad *Pochod odlietajúcich drakov*. A Lancelot napodobňujúc draka Famíra, náročky zachrípnutým basom zanôtil:

*Keď rozťahujú draci krídla
pred nimi vietor ženie prach.
Keď letí dračia eskadróna
tak dole vládne zmätok, strach.
Hrebeň po vetre, krídla, vzlet!
Draci vpred! Len vpred, a nikdy späť!*

Kráľ počúval Lancelota a v očiach sa mu rozihrali plamienky. Vtom však pochopil, že ho vodia za nos, šmaril čašu o zem a skríkol:

– Lancelot! Hnusný rytierisko! Mizerný podvodník! Famír nikdy nemal žiadnu dračiu eskadrónu a nikdy nespieval takýto hlúpy pochod! Priznaj sa, že si to práve teraz zložil!

– No a čo, keď aj zložil. A čo mi ostáva, keď môj kráľ minimálne raz za mesiac organizuje v Kamelote dni svetobôľu. Predvádza zlú náladu, má vrtochy, zo všetkého je podráždený, všetko mu ide na nervy a, ako tak pozerám, vytvorí fantómového kata a prikáže mu odseknúť mi hlavu spolu s obručou. Prečo by som sa nepokúšal rozveseliť tvoje užialené veličenstvo? Alebo sa už v Kamelote nesmie zažartovať?

– Žartuj, nech sa páči! Ibaže vieš, sir Lancelot, tvoje vtipy sú v poslednom čase akési... kasárenské.

– Rytierske kasárne? To znie historicky nehodnoverne a absolútne urážlivo, a som urazený. Vyzývam ťa na súboj, kráľ!

– Daj pokoj!

– Nebuď taký unudený, Artuš!

– A ty nebuď taký veselý nudič! Je tu nuda, tak sa nudím.

– Samozrejme, u nás v Kamelote je v poslednom čase všetko jednotvárne. No spomeň si, ako veselo sme kedysi nažívali, keď sem chodila Sandra!

– Všetko si pamätám. Je to však minulosť.

– A pred veselou minulosťou so Sandrou sme mali nudnú minulosť bez Sandry. Pamätáš si, ako smutne bolo v Kamelo-

te do jej príchodu? A sama naša Realita? Hotová katastrofa! Načo sme sem doteperili tú ruskú pec, ktorou sme vykurovali zámok? Trčali sme tu spolu vo dvojici, ako aj teraz, priateľ kráľ! Mimochodom, dakedy mi pripomeň, že ti mám porozprávať o kukučke, čo miluje japonskú poéziu... Takže... spomeň si: prišla Sandra, a po nej sa objavili rytieri a krásne dámy, začali sa skutočné dobrodružstvá. A aké postavy nás navštevovali! Indrik! Merlin! Famír! Pamätáš si, ako sa to zverisko rado opalovalo na plošine veže nad bránou a chvost mu visel rovno do priechodu? Ležal tam ako kocúrik, ako by si nikoho nevšimal, a keď niekto chcel prejsť bránou, len zľahka pohl ostnatým chvostom a každému odvážlivcovi sa hneď podlamovali koléná.

– Veru, dokázal nahnať strachu, náš dráčik, – prisvedčil kráľ a smutne sa usmial.

– Samozrejme, že s postavami je to oveľa zaujímavejšie než s fantómami, – pokračoval Lancelot. – Postavy sú nepredvídateľné, každá má svojský charakter a správanie.

– A pamätáš si, Lanc, akú prezývku mi dal Merlin, keď sa prvýkrát objavil na našom hrade?

– Tebe dal prezývku? Nášmu kráľovi? A ako si dovolil osloviť ťa, ten starčisko?

– Vyhlásil, že nie som žiaden kráľ Artuš, ale zdivený králik. Vtedy som nevedel, že Artuš znamená besný medveď. To až Sandra objasnila zmysel toho urážlivého vtipu.

– Veru, Merlin mal hrubý humor. Akoby povedal jeden môj známy kráľ, jeho vtipy boli kasárenské...

– Dost! A prestaň ma utešovať – som neutešiteľný. Všetko jedno, bez Sandry a ostatných je tu tak smutno, že mám sto chutí ujsť z Reality. Nič už nie je také, ako má byť... – Kráľ smutne zísal na uhlíky pokryté popolom.

Lancelota zunovalo sedieť v kresle, zdvihol sa, pustil sa prechádzať po sieni a obzerať si vyblednuté gobelíny.

– Lanc, povedz otvorene, páči sa ti ešte naša Realita? – spýtal sa zrazu kráľ.

– Áno, Artuš, veľmi sa mi páči.

– A čo sa ti na nej páči najviac?

- Nohy.
- Aké nohy? – zarazil sa kráľ a nadvihol nohy vystreté ku kozubu.
- Moje nohy.
- Žartuješ?
- Vôbec nežartujem. Páči sa mi, že môžem vyjsť za dvere, zísť po schodoch a vydať sa na svojich nohách na prechádzku, kam si zmyslím. Pôjdeš so mnou?
- Ísť a po ceste si vymýšľať, čo zbadáme za zákrutou? Dovoľ! Nemám takú rozvinutú predstavivosť, veď to teba, nie mňa, vychovala víla Morgana.
- Tak možno pôjdeš so mnou a odvedieš ma hoci do lesa.
- Načo?
- No... Mohol by som ti ukázať trnkový ker, ktorý sa z diaľky podobá na jednorožca a zblízka na nevestu.
- Ty nevieš, sir Lancelot, že som kráľ – domased? Dnes sa mi nechce vychádzať zo zámku, ani sa hýbať.
- Tak vieš čo, priateľ kráľ, – povedal Lancelot strácajúci trepezlivosť, – teraz vyjdem z Reality, a zajtra prídem, a znovu si spolu posedíme pri kozube a porozprávame sa. – Dúfam, že ťa tvoj pesimizmus dovtedy prejde. No, tak ja idem! Maj sa, priateľ kráľ!
- Dovoľujem ti vzdialiť sa, sir Lancelot, – rýchlo a zlostne prehovoril Artuš, a Lancelot, pohvizdujúc si, sa vzdialil a prenechal kráľa jeho depresii pri uhasnutom kozube.

Druhá kapitola

Mesiáš nebol pri zmysloch, nerváčil. Sedel vo vysokom kresle v čele rokovacieho stola, zachmúrene skláňal krásnu tvár a mlčal. Jeho pravá ruka, čo už bola hotová, ležala na stole

a prsty na nej sa zatínali v päst' a vystierali, akoby zbierali zo zrkadlového povrchu stola neexistujúce omrvinky. S druhou rukou sa ešte trápil manikér. Za noc sa Mesiášove krásne dlhoprsté ruky vždy pokryli ryšavými chlpmi, takmer srsťou, a nechty vyrástli o jeden a pol centimetra a zahýnali sa dovnútra ako pazúry dravých vtákov. Nik z lekárov nevedel, čo je to za choroba, a nik mu od nej nevedel pomôcť. Pazúry a chlpy na rukách vodcu ľudstva a liečiteľa trpiacich museli odstrániť do ranných správ. Každé ráno Planéťanov sa začínalo krátkym vystúpením Mesiáša a ak by vynechal každodenné požehnanie národov, vo svete by vypukla panika. Áno, svet vzhliadal na Mesiáša vždy s nádejou, no on sám dnes nebol spokojný so svetom, ktorý mu bol podriadený.

– Referujte! – obrátil sa k členom svetovej vlády. – Čo je s vašimi kobyolkami, Pulmann?

Minister potravinárstva Fritz Pulmann si odkasľal a spustil:

– Vďaka včas prijatým opatreniam a sčasti vďaka severnému vetru sa v Stredozemnooceánskej panve podarilo postup kobyliiek na sever významne spomaliť. K oddielom ekologistov sa na váš príkaz, môj Mesiáš, pripojila armáda klonov, a tá vykazuje v boji s kobyolkami významnú pomoc.

– Čo presne robia klony?

Generál armády klonov George Charleston natiahol krk, pohrdavo sa naklonil k ministrovi potravinárstva a stručne odvetil:

– Vypaľujú.

– Čo vypaľujú?

– Všetko, môj Mesiáš. Polia, sady, farmy, osady, lesy.

– Čím vypaľujú?

– Prirodzene, napalmom, – generál mykol kostnatými stareckými plecami. Mal ich špicaté ako heraldický orol.

Pulmann vstal z kresla.

– No? – obrátil sa naň Mesiáš.

– Môj Mesiáš! Dovoľ, aby som k použitiu napalmu vyjadril isté námietky. Napalm bezpochyby zničí kobyľky, no zničí aj dozrievajúcu úrodu a nové oševy. Polia zasiahnuté napalmom nebude možné v najbližších dvoch-troch rokoch osie-

vať. Kobyľky a napalm prispievajú k vzniku hladomoru rovnakou mierou.

– Minister potravinárstva, máte čo poslať do tých rajónov?

Minister Moratti skormútene vzdychol a pokrútil plešatou hlavou:

– Nie, môj Mesiáš. Všetky zásoby sú vyčerpané. V celej Európe ostali potraviny prakticky na mesiac. V mnohých južných oblastiach už prepukol hladomor.

– Generál, používajte proti kobyľkám namiesto napalmu vodíkové bomby s lokálnym účinkom.

– Vykonám, môj Mesiáš!

– A bomby zhadzujte v prvom rade na hladujúce regióny: napalmom tieto rany nevypáliš. A vy, Moratti, tuším ste zabudli, že som vám ešte minulý týždeň prikázal skoncovať s hladom.

– Áno, Mesiáš, no zásoby potravín sa minuli. Ako môže sama Škandinávia nakŕmiť celý zvyšok Európy?

– Kto je tu ministrom potravín, Moratti, ja či vy? Okamžite vyhľadajte spôsob na doplnenie zásob potravín.

– No, môj Mesiáš, niet ich čím doplniť! Akoby sa proti nám postavil aj Boh, aj príroda...

– Mlčte!

Mesiáš ukázal na Morattiho už ostrihaným ukazovákom. Ministrovi uviazli v hrdle nevypovedané slová a strnul ako v detskej hre na sochy s vyvalenými očami a otvorenými ústami, ktoré nestihol zavrieť.

– Džubran, a vy máte v tejto súvislosti nejaké predstavy? Samozrejme, nechcem počuť podobné rečičky, aké táral váš bývalý šéf. Nech vás ani nenapadne habkať o prírode a podobných nezmysloch!

Ministrov námestník, hybký počerný brunet, čo sedel vedľa paralyzovaného Morattiho, svižne vyskočil z miesta a hlboko sa klaňajúc, chvatne odpovedal:

– Áno, môj Mesiáš! Nielen predstavy, ale aj konkrétne návrhy a tiež praktické aplikácie.

– Veď sa posadte a prestaňte sa ukláňať ako trasorítka! Predložili ste vaše predstavy ministrovi potravinárstva?

– Áno, – povedal Džubran usádzajúc sa na miesto, pričom si neodpustil ešte jednu nenápadnú poklonu.

– A ako reagoval váš šéf?

– Pán minister potravinárstva si dovoľil vyhlásiť, že som trulo, a že je mu z mojich návrhov na vracanie.

– Zaujímalo by ma, čo také ste mu navrholi.

– Po prvé som mu predložil novú potravinovú koncepciu: keď chýba dostatok potravín na uspokojenie požiadaviek spotrebiteľov, treba sa v prvom rade zaoberať znížením počtu spotrebiteľov pomocou jestvujúcich zásob potravín. Je to lacnejšie a efektívnejšie.

– Nechápem.

– Do štandardných potravinových produktov možno pridať eutanaziacny prostriedok a potom ich poslať do tých regiónov, ktorým hrozí hladomor.

– Dômyselné. A čo ešte?

– Potom som pánu ministrovi navrhol poslať potravinové oddiely klonov do rajónov napadnutých kobyolkami na zber a spracovanie akríd.

– Na zber čoho?

– Akríd. Akridy, to je nový druh stravy, rozpracovaný priamo pod mojím vedením v jednom z laboratórií Inštitútu výživy Svetovej akadémie vied. Je to jedlý živočích, presnejšie, veľký hmyz rodu gryllus migratarius. Arkidy, to je jeho starobylý názov, no možno navrhnúť aj iný, modernejší, pochopiteľnejší širokej spotrebiteľskej verejnosti, a to suchozemské krevety. Veď v pravý moment sa samotná príroda – nech mi môj Mesiáš prepáči tento výraz – milostivo postarala o to, aby nám poskytla prakticky neobmedzené množstvo cenného bielkovinového produktu. Môj Mesiáš, dovoľte odprezentovať váženému zhromaždeniu nami vyvinuté vzorky.

– Začnite s prezentáciou.

Mesiáš a všetci ministri, okrem paralyzovaného Morattiho, so záujmom upreli zrak na Džubrana. Ten sa zdvihol, postavil pred seba kufrík, otvoril ho a začal vykladať na stôl balíčky, škatule, škatuľky a tégly.

– Tak toto sú priemyselne sušené akridy. Odporná chuť, no

obrovské množstvo proteínov. Hodia sa na kŕmenie klonov, a tiež môžu byť využité na prípravu všemožných energetických nápojov v potravinárskych závodoch v zmesi s inými produktmi a s pridaním aróm a vitamínov, – vytiahol z balíčka sušenú kobyľku, predemonštroval ju prítomným a ledabolo ju hodil späť do balíčka.

– A toto odporúčam ochutnať všetkým prítomným, – vzbudzoval záujem Džubran a z druhého balíčka vyberal lesklú hnedú mŕtvolku. – Pred sebou máte údenú akridu! Bez falošnej skromnosti sa priznávam, že je to najväčší úspech nášho laboratória.

– Rozdajte to, – pokynul Mesiáš.

Džubran dal balíček kolovať. Ministri a ich námestníci si s obavami a ťažko skrývaným odporom brali údené kobyľky, rozprestrelí si pred sebou papierové obrúsky a pustili sa do čistenia akríd spôsobom, ako sa čistia raky. Mesiáš natiahol dlhú ruku k susedovi, ministrovi energetiky, vytrhol mu ešte nedočistenú akridu, hodil si ju do úst a s chrupčaním ju rozžul.

– A veď to nie je zlé! – začudoval sa a opäť natiahol ruku: – Dajte ešte jednu!

– Smiem poznamenať, môj Mesiáš, – ozval sa Džubran, keď vyskočil z miesta a úctivo priniesol Mesiášovi balíček s údenými kobyľkami, – že tieto isté akridy používali na jedenie obyvatelia blízkovýchodných štátov ešte v hlbokéj minulosti. Mimochodom, kresťanskí pustovníci v pustatine, medzi nimi aj známy Ján Krstiteľ, sa živili výlučne akridami a medom divých včiel.

– Svätí sa nadžgávali kobyľkami? Zábavné! – Mesiáš sa usmial a ministri sa zachichotali. Napätie a strach ich postupne opúšťali a viditeľne sa upokojili. Džubran medzitým pokračoval:

– Dávam do vašej pozornosti zavárané akridy, marinované akridy a akridy v oleji – mimochodom, jedinečná lahôdka! Tu sú na slnku sušené akridy, tie sa pokojne môžu stať maškrtou chudobných. A nakoniec, osobitná ponuka pre ministra poľnohospodárstva, kŕmna múčka z akríd. Možno ňou kŕmiť

ošípané a hydinu a pridávať ju do krmiva rožnému dobytku. Môj Mesiáš, páni ministri! Tvrdím, že máme možnosť zmeniť inváziu kobyliiek, toto celoplanetárne nešťastie, na celoplanetárne blaho.

– Jednoduchšie povedané, prekrstiť kobylinky na akridy, – uškrnul sa Mesiáš. – Dôvtipné.

Svetová vláda sa pochlebovačne zachichotala.

– Osobitne chcem podčiarknuť, – pokračoval Džubran, – že do týchto prác sme sa pustili na výzvu nášho Mesiáša, ktorý prikázal vrhnúť všetky sily na riešenie potravinového problému. Zdá sa mi, že laboratórium pod mojím vedením tento Mesiášov príkaz úspešne vyplňa. No, samozrejme, môžem sa mýliť, a v tom prípade som presvedčený, že ma môj Mesiáš opraví. To je všetko, môj Mesiáš.

Manikér v tej chvíli dokončil ošetrovanie ľavej Mesiášovej ruky a ticho zmizol. Mesiáš Džubranovi nič nepovedal, vstal a podišiel k ešte vždy paralyzovanému ministrovi potravinárstva. Položil ruky, ktoré sa znova stali najkrajšími rukami na planéte, na plecía ministra a ticho, prenikavo povedal:

– Drahý pomocník a priateľ, nezabudnuteľný Giuseppe Moratti! Ďakujem ti za mnohoročnú vernú službu a odpúšťam ti tvoje chyby poslednej periódy – najťažšej periódy v živote svetového spoločenstva i môjho. Sám som si mal všimnúť, že si unavený. Vyčerpál si svoje možnosti, môj úbohý drahý Giuseppe! Vypravujúc ťa na zaslúžený odpočinok, ti v svojom mene i v mene svetovej vlády a celej Planéty hovorím: spi spokojne, drahý pracovník. Vďační Planétania na teba nezabudnú!

Mesiáš, naďalej držiac ľavou rukou bývalého ministra za plece, ho pravou objal spredu za bradu a prudko trhol rukou dozadu. Ozvalo sa zachrupčanie. Mesiáš odišiel utierajúc si ruky vreckovkou a bývalý minister znehybnel na stoličke s hlavou neprirodzene zaklonenou za operadlo.

– Uctíme si ho minútou ticha, – navrhol Mesiáš a rovnakou vreckovkou si vyšúchal suché oči.

Všetci ministri a ich námestníci vstali a sklonili hlavy.

– Odstráňte to, – ticho prehodil Mesiáš ochrankárom, ktorí mu stáli za chrbtom.

Dvaja ochrankári priskočili k Morattiho mŕtvole, chytili ju pod pazuchy a behom vyniesli z kabinetu.

– Minister potravinárstva... – Mesiáš zavrel oči a na okamih strnul, akoby čomusi načúval, potom pokračoval: – Izmail al Idlibi Džubran, chcete ešte niečo dodať k vášmu dnešnému skvelému vystúpeniu?

– Chcem len dodať, že pokračujeme v hľadaní metód využitia akríd na úžitok Planéte a na slávu Mesiáša.

– Dobre, nastupujete do úradu, môj mladý priateľu. Jedlo svätých pustovníkov – presne to potrebujeme! Avšak... Spracujte to svinstvo zo stola! Vy nie, Džubran! Vy pokojne sedzte a rozmýšľajte. Len málokto tu u mňa rozmýšľal.

Jeden z ochrankárov priskočil k stolu, vytiahol obrúsok, utrel ním stôl pred Mesiášom, a potom si ho so zvyškami rozmrvenej akrídy zasunul späť do vrečka. Ostatní členovia kabinetu spravili to isté, pričom použili vlastné vreckovky a papierové obrúsky zo stola.

Mesiáš sa medzitým obrátil k vycivenému starcovi:

– Minister ľudských zdrojov!

– Pozorne vás počúvam, – prehovoril minister ľudských zdrojov Delardie.

– Koľko máme teraz ľudí?

– Prepáčte, môj Mesiáš, máte na mysli občanov Planéty alebo celkový počet obyvateľstva na planéte Zem?

– Uveďte obe čísla.

– Planéťanov je teraz osemnásť miliónov a celkovo v daný moment prežíva na Zemi okolo tristo miliónov ľudí.

– Priveľa! Príliš veľa jedných aj druhých! Dobre, na Rusov a Číňanov teraz nemáme dosah, no prečo je tak veľa Planéťanov?

– Podľa vašich inštrukcií, môj Mesiáš, postupne a plánovito znižujeme počet občanov Planéty.

– Ak by ste postupovali podľa mojich inštrukcií, – vyprskol Mesiáš, – teraz by mi neviselo na krku viac než desaťtisíc ľudí: tritisíc vybraných plnoprávných občanov a psychicky spracovaný obslužný personál. Všetci ostatní sú zbytoční, zbytoční, zbytoční! Koľkokrát vám to mám opakovať? Armádu a prole-

tariát majú tvoriť len klony! Mám rád tých poslušných drobcov... No človečikov je na Planéte priveľa, ja toľkých nepotrebujem!

– S dovolením, môj Mesiáš! Pripravil som vám na posúdenie nový zákon o eutanázii, – povedal Delardie a vytiahol z kufrika papiere.

– Nešušíte tu svojimi papierikmi, ale vysvetľujte! Počúvam.

– Navrhujem zaviesť povinnú eutanáziu pre všetkých osamelých invalidov a chronicky chorých.

– To je spojené s veľkými organizačnými problémami a vysokou spotrebou drahých medikamentov, – poznamenal minister zdravotníctva Slavičev.

– S absolútne žiadnymi problémami, – oponoval Delardie a hnevливо si prekryval oči suchými pergamenovými viečkami.

– Akože žiadnymi? Nie všade sú eutanaziacné strediská. A ako prinútite invalidov prísť na výzvu, ak, pripustíme, nemajú v úmysle rozlúčiť sa so životom?

– Všetko je premyslené, Slavičev, – pousmial sa Delardie. – Vytvorí sa pre celú Planétu jedno jediné, veľmi veľké a dobre vybavené eutanaziacné stredisko.

– A to kde? – zdvihol brvy Mesiáš.

– Tu, v Jeruzaleme, môj Mesiáš. A invalidi z celého sveta sa sem poschádzajú sami. Stačí vyhlásiť neohraničené právo na vyličenie pre všetkých. Privalia sa zo všetkých strán.

– Nechápem, v čom je podstata.

– V tom, aby sa zhromaždil celý ľudský balast na jednom mieste, kde ho bude možné rýchlo a lacno likvidovať.

– Chcel by som vedieť, kde ich všetkých umiestnite. Mimochodom, nikomu nenapadli nejaké nové predstavy, ako preniknúť na nedostupné ostrovy? Generál Charlston?

– Žiaľ, môj Mesiáš, tieto ostrovy – Vzkriesenský, Olivový, Horský, Jericho a ďalšie sú naďalej pre nás neprístupné aj z vody, aj zo vzduchu, a čo sa tam v skutočnosti deje, veda nedokáže vysvetliť.

– To je dobre, že nemôže... S bombardovaním neprestávate?

– Prirodzene, že nie, môj Mesiáš.
– No a aký je výsledok?
– Nikto z bombardujúcich sa nevrátil, aby nám o tom porozprával.

– A ostrovy?

– Stoja, ako stáli.

– Chápem. To znamená, že ešte stále nemôžeme využívať nedostupné ostrovy... No tak, čo to zamýšľate s plánovanou záplavou invalidov, Slavičev?

– Časť ich, prirodzene, zahynie cestou – to nie je ťažké zorganizovať, ak vezmeme do úvahy súčasnú situáciu. A tých, čo sa dostanú do Jeruzalema, zhromaždíme na štadióne a rýchlo ich zbavíme utrpenia pomocou yperitu v zmesi s rajským plynom.

– To tu už bolo, – hodil rukou Mesiáš. – No niektorých invalidov môžem skutočne vyliečiť na reklamu. Keby ste vedeli, ako ma fyzicky aj morálne vyčerpávajú tie idiotské vyliečenia! Ale dnes nám každý invalid alebo chronicky chorý, ktorý dúfa v uzdravenie pomocou lotérie, prináša zisk pol planéty týždenne, o tento príjem pri vašom systéme prideme. Čo s tým?

– Na to som akosi nepomyslel, môj Mesiáš.

– Treba myslieť, priateľko, vždy treba myslieť! Inak môžem namiesto vás posadiť za tento stôl trinásť klonov.

– Možno zaviesť poplatok za vyliečenie...

– To sa nehodí. Mesiášove vyliečenia sú nezištné, o tom vie celý svet.

– Mám návrh, – zdvihol hlavu minister financií. – Ja by som postavil otázku týmto spôsobom: Mesiášove zázraky slúžia celému národu, a národ túži pokloniť sa svojmu Mesiášovi v dôstojných podmienkach, to jest v Chráme. A preto každému pútnikovi, ktorý sa poberá za vyliečením do Jeruzalema, treba dovoliť vložiť sto planét na vybudovanie Jeruzalemského chrámu. Prirodzene, pred vyliečením, nie po ňom... A samozrejme, že to nenavrhneme my, ale samotní invalidi a chronicky chorí.

– Prijaté, – pritakal Mesiáš, – Rozpracujte program globálneho vyliečenia trpiacich. Chrám sa mal dostávať už dávno,

už ma zunovalo to večné Apostázovo naliehanie. No čo, ministri, som spokojný, dnes sme pracovali plodne. Rozídeme sa.

Ministri vstali a začali spievať Všeobecnú Hymnu oslavujúcu Mesiáša:

– Zväz nezdolateľný republík slobodných si stmelil naveky, Mesiáš-otec!

– Dospievajte bezo mňa! – odvrkol Mesiáš, keď vstal a vykročil k dverám.

Za dverami rokovacej sály zastal a načúval. Po jeho odchode entuziazmus spievajúcich pohasol a hymnu dospievali bez prvotného oduševnenia. Mesiáš pokrútil hlavou a vzdialil sa smerom k výťahu. Štúdio, v ktorom sa nahrávali jeho osobné prejavy k ľuďstvu, sa nachádzalo na deväťdesiatom deviatom poschodí Babylonskej veže, Mesiášovej rezidencie na ostrove Jeruzalem.

Tretia kapitola

Lars Kristensen, dozorca a sprievodca múzea v usadlosti Známeho Spisovateľa, rybár a lovec kreviet, ako aj priateľ kráľa Artuša, sir Lancelot Jazerný alebo jednoducho Lanc, hneď ráno pochopil, že dnes nie je jeho deň. Z času na čas sa riadne ozvala jeho chorá chrbtica a bolo sa s tým treba vyrovnávať. No čo, strávi celý deň doma. Zapne naplno kúrenie, pripraví si jedlo, zvarí si grog, užije liek proti bolesti a ujde na celý deň do Reality. Kráľ Artuš má v poslednom čase zlú náladu a vôbec nebude ľahké vymyslieť preňho nejaké dobrodružstvo, pri ktorom by sa nenudil.

Lancelot sa nadvihol v posteli a presadol si do pristaveného

invalidného vozíka. Nedal si ani chladnú, ani horúcu sprchu, len sa opláchol a umyl si zuby, bez chuti sa nasilu naraňajkoval, pripravil si grog, užil tabletku proti bolesti, odviezol sa na vozíku k indivízoru a popíjajúc grog z veľkej hlinenej šálky začal pozeráť správy.

Ranné celoplanetárne správy mali regionálnu prílohu *Počasie v Škandinávii* a v ňom odznela výstraha pred búrkami: zo severu Atlantiku smeruje do Nórskeho mora búrka. Hneď pochopil, že boľavý chrbát mu hlásil zhoršenie počasia. Nič sa nedá robiť, treba pohnúť kostrou a ísť povyberať pasce. Grog, ten je v pohode, pol šálky je ako nič, no liek by nebral, keby vedel, že dnes vypláva na more. A cesta je dlhá, po maják pri východe z Trondheimského fjordu. Tam nastražil nové pasce, a ak o ne nechce prísť, musí po ne okamžite vyraziť. Pasce sú plastové, ľahučké, úlovok sa z nich hravo vysypáva. Netreba ho prácne vyberať plastovým vreckom ako z ťažkých kovových. Zato ak sa do kovovej pasce spustí pár kameňov, tá pevne dosadne na dno a vydrží akúkoľvek búrku. To plastovú pascu už vlny pri štyroch baloch trhajú na franforce.

Lancelot sa obliekal na more a už ixtýkrát si pomyslel, že ak by sa mu podarilo zohnať oceľové pletivo, narobil by si nové pasce podľa vzoru starých, otcovských. No kde teraz zoženieš dobrý poctivý materiál? Všetko na svete začalo byť aké-si nanič, dokonca aj planéťanský odev vydrží len deň. Ešte dobre, že on je z dôvodu invalidity oslobodený od nosenia štandardnej plastovej kombinézy. Lancelot si obliekol sveter, natiahol si nepremokavú vetrovku a kríže si dvojmo omotal šálom.

Vyviezol sa na krytú terasu, a ako by ho niekto švihol po tvári mokrým uterákom – nárazový vietor už so sebou prinášal malé dažďové kvapky. Na terase presadol z domáceho vozíka do ťažkého cestného s motorom na batérie Tesla, ztvoril domové dvere na haspru, aby ich vietor nevyvalil dokorán, a zviezol sa dolu rampou na kamenistú cestičku, vedúcu k prístavisku v maličkom zálive.

Po krátkom širokom mostíku sa previezol na palubu katarana. Cestou k palubnému prístrešku Lancelot nazrel do

podpalubia, aby preveril, či sú tam prázdne prepravky. V hojný úlovok dnes nedúfal. Aká kreveta si vyjde na prechádzku v takomto počasí? Potom sa odviezol k prístrešku na palube. Bol nízky, no priestranný, skonštruovaný tak, aby mohol pohodlne viesť plavidlo z invalidného vozíka. Naštartoval motor a chytil kormidlo, tiež špeciálne, nižšie, než obvykle bývajú.

Vietor silnel, zo severozápadu sa fjordom valili veľké vlny. Pri návrate od majáka mu vietor a vlny budú biť do kormy, preto sa treba ponáhľať.

Temný mrak na horizonte zmenil dolnú polovicu predného skla prístrešku na zrkadlo. Ak by Lancelot chcel, v skle by uzrel odraz plecnatého mladého muža s kučeravými vlasmi slamenej farby a kučeravou briadkou. Zbadal by mužnú tvár s výraznými lícnymi kosťami, úzkym orlím nosom a sivomodrými, na široko postavenými očami, typickými pre Nóra. No Lancelota vlastný zovňajšok vôbec nezaujímal: hľadel na oblaky, zhlukujúce sa na horizonte, a snažil sa odhadnúť, akou rýchlosťou sa približuje búrka.

Aha, tu je prvá pasca. Lancelot si navliekol gumené rukavice, chytil sa z vody trčiaceho kusu koľajnice, pritiahol k nemu katamaran, pripevnil ho a začal vyťahovať drôt. Celý obrástol morskými žaluďmi a bez rukavíc by si o ne do krvi rozodral ruky skôr, než by sa dostal k prstencu, ku ktorému bola za štyri rohy zavesená štvorhranná sieťka. Napodiv sa ukázal dobrý úlovok. Vidieť, že keď krevety oblepili návnadu – veľký kus tresky – ešte nestihli pochopiť, že sa blíži búrka a že je čas zachrániť sa útekem, klesnúť na dno a skryť sa medzi kameňmi, a nie si plniť brušká. Lancelot rukou v igelitovom vrecku vyhrabal úlovok a vysypal ho do plastovej prepravky. Hneď ju zaplnil takmer zo štvrtiny. Na korme mu ležala drevená debnička s kameňmi: hodil do pasce okruhliak a spustil ju späť na dno.

Tak, presúvajúc sa od ostrovčeka k ostrovčeku, Lancelot smeroval k východu z fjordu, po ceste vyťahujúc a prezerajúc pasce. Vo všetkých sa našli krevety. Štyri päťkilové prepravky sa rýchlo naplnili až po vrch a bol rád, že vyrazil z domu včas.

Keď sa priblížil k majáku, severozápadné vlny sa vzdúva-

li na úroveň okraja paluby. Už z diaľky si všimol, že jednu z nových pascí odtrhlo a krúti sa vo vlnách. Keď vylovil všetky plastové pasce, okrem jednej – tú tiež odtrhlo a unieslo na more – hodil ich do podpalubia. Všetky boli prázdne. Teraz sa mohol vrátiť do fjordu a ísť k domu. Namáhaný chrbát trpol od bolesti a dožadoval sa pokoja. Odev premokol vodou a potom.

Zaviezol sa hlboko do fjordu a premýšľal, čo ďalej: či napodiv dobrý úlovok ihneď odviezť do Trondheimu alebo ísť domov, hodiť krevety do mrazničky, prezliecť sa a zaľahnúť do postele. No čerstvé krevety sú drahšie ako mrazené a Lancelot potreboval peniaze. Rozhodol sa ísť do Trondheimu. Predtým sa však spustil do kajuty.

V tesnej kajute boli tri lôžka, dve po bokoch a jedno, najširšie, oproti vchodu. V strede ostávalo miesto len na vozík. Kedysi na širokom lôžku oddychoval on a dve bočné patrili jeho rodičom. Teraz na nich ležali baterky, akési nástroje a rybárska sieť.

Lancelot vedel oddychovať: na krátky regeneračný oddych sa musí celkom uvoľniť, no v žiadnom prípade nesmie zaspáť. Len si vyzliekol premočenú vetrovku a presunul telo na lôžko. Po štvrthodine sa opäť zdvihol a opäť si presadol na vozík. Teraz vládol plávať ďalej.

Centrum výživy sa v prímorskom meste, prirodzene, nachádzalo blízko brehu a Lancelot sa tam vybral z prístaviska rovno na vozíku. Rátal s tým, že sa dohovori o odovzdaní úlovku, a potom s ním pracovníci centra pôjdu do prístaviska v nákladnom múveri a prevezmú prepravky s krevetami, ako sa to obvykle dialo.

Úradník, ktorý od neho vždy preberal úlovok, a obzvlášť ochotne krevety, ho srdečne privítal:

– Á, Lars Kristensen! Čo ste priviezli tentoraz? – spýtal sa, keď vyšiel z plastovej kabínky. Úradník vedel, ktorí z jeho klientov uprednostňujú priamu komunikáciu, nerozdelenú zvukovopriepustnou hygienickou priehradkou.

– Priviezol som krevety. Štyri prepravky čerstvých kreviet.

– A viete o tom, že ich ceny klesli?

- Nič som o tom nepočul. A aké je teraz cena?
- Dve planéty za päť funtov kreviet.
- Desaťkrát menej než pred týždňom!
- Áno. Súvisí to s tým, že sa objavil nový produkt – suchozemské krevety. Dovážajú ich z juhu Európy.
- No za takéto ceny nebude nikto krevety predávať!
- Zabúdajte, Kristensen, že zďaleka nie všetci lovci kreviet majú loď a siete: ľahko sa môžete preorientovať na ryby. No tí, čo lovia krevety z brehu, nemajú výber. A ešte sú v našom fjorde ľudia, pre ktorých je lov kreviet jediný oficiálny zárobok. Keď prestanú odovzdávať úlovok, dostanú sa do triedy nezamestnaných so všetkými následkami, čo z toho vyplývajú, až po nariadenie na skorú eutanáziu. Títo rybári, na rozdiel od vás, Lars Kristensen, nemôžu dať svoj úlovok priekupníkom alebo ho predáť na trhu.
- Ďakujem za radu, idem na trh!
- Ja som vám nič neradil, len som poctivo vykreslil situáciu.
- Aj tak vám veľmi pekne ďakujem.
- A čo? Dnes sa nechystáte vôbec nič odovzdať?
- Za také peniaze?
- Viem, ako ťažko získavate vaše krevety, Lars Kristensen, a ctím si vašu prácu. No na vašom mieste by som aj tak odovzdal časť úlovku.
- Nie! Potiahnu lososy, potom tresky – budem odovzdávať ryby.
- Odovzdajte aspoň jednu prepravku a oficiálne budete naďalej evidovaný ako spolupracovník Centra výživy. Ostatné môžete zaviezť na trh.
- Zastávam názor, že je ožobračovanie tak nízko oceniť prácu rybárov.
- Porozmýšľajte, Lars! Veď vám opäť dobre radím...
- Nemám kedy rozmýšľať. Ponáhľam sa domov. Musím sa čo najskôr prezliecť, inak riskujem, že nachladnem. Prišiel som priamo z lovu, aby som odovzdal krevety živé.
- Rozumiem. No veľmi dúfam, že budúci úlovok, ako obvyčajne, dodáte nám.

– Ani ma nehne! Získať ten úlovok skutočne nie je med lí-
zať, v tom máte pravdu. Prepáčte!

– Dúfam, že dovidenia, mladý muž.

Úradník centra sa k mladému rybárovi správal so zjavnou
sympatiou a Lancelot sa s ním obyčajne rád porozprával, nie-
kedy si dokonca za okrúhlym stolíkom v rohu vestibulu spo-
lu vypili po pohárikú energénu, no teraz sa vskutku veľmi po-
náhľal.

Trondheim sa po Katastrofe rýchlo rozrástol a stal sa ob-
rovskou metropolou ako takmer všetky škandinávske mestá,
keď sa sem navalilo obyvateľstvo z polozatopenej Európy. No-
vé štvrte tisícbytoviek sa ťahali na kilometre, no rybný trh,
kam potreboval zájsť Lancelot, bol neďaleko. Nezobral si taxi-
múver, ale vydal sa tam rovno na vozíku.

Doviezol sa k rybnému trhu a prvému predavačovi pove-
dal, že chce prediť štyri päťkilové prepravky živých kreviet.

– Kde ich máš?

– Tu v mojom črne.

– Naozaj sú živé? Dnes málokto vyšiel na lov.

– Skús môj rukáv – práve som sa vrátil z mora.

– Na ktorom móle kotvíš?

– Na pätnástom.

– Choď vopred a priprav tovar, ja prídem. Aká je to loď?

– Katamaran Merlin.

Kým sa dostal na mólo, predavač rýb tam už bol aj s ná-
kladným múverom. Lancelot sa vyviezol sa na palubu a zavo-
lal naňho:

– Buď kamoš, vynes prepravky na mólo sám! Dnes mi dá-
ko štrajkuje chrbát.

– Jasnačka!

Predavač rýb nastúpil na katamaran, podišiel k prepravke
a nadvihol kryt. Keď sa presvedčil, že krevety sú živé a do-
statočne veľké, navrhol Lancelotovi po planéte za preprav-
ku. To bolo toľko, čo mu predtým platili v Stravovacom cen-
tre, avšak menej, než boli obvyklé trhové ceny, no dohadovať
sa už nedalo. Predavač rýb vytiahol vreckový indivízor, Lan-
celot priložil k okienku skenera palec s osobným identifiká-

torom, a keď sa na obrazovke objavil jeho bankový účet, predavač naň previedol štyri planéty. Predavač vyniesol na mólo všetky štyri prepravky. Rozlúčili sa, vymenili si čísla identifikátorov a dohodli sa, že nabudúce Lancelot upozorní predavača na dodávku úlovku vopred. Konečne sa mohol vypraviť na svoj ostrov.

Keď sa Lancelot dostal domov, ihneď si dal horúcu sprchu, najedol sa, pripravil si grog, zhltnol tri tabletky aspirínu, zobral si knihu a zaľahol do postele. Čítal papierové knihy a takmer nikdy nevyužíval služby Svetovej knižnice cez indivízor, pretože kníh bol v múzeu v usadlosti Známeho Spisovateľa dostatok.

Ozval sa indivízor. Vzdychol si, presadol na vozík a podišiel k nemu. Na obrazovke sa objavila písomná správa:

„Direktórium kultúry oznamuje, že Vaše miesto strážnika a sprievodcu múzea v usadlosti Známeho Spisovateľa sa v súvislosti so zatvorením múzea ruší. Udeľujeme Vám povolenie na doživotný pobyt na teritóriu múzea.“

Tak... Vcelku sa to dalo očakávať. Už mnoho rokov usadlosť Známeho Spisovateľa nikto nenavštevoval a v skutočnosti bol už dávno strážnikom v nepotrebnom múzeu. Lancelot pomáhal otcovi v múzeu už od detstva. Bol dobrý a vzdelaný sprievodca. Myslel si, že do konca svojich dní ostane slúžiť v usadlosti a žiť v tomto starom, do posledného klinca známom dome pri malej záhrade s maminým hrobom. Dobré, dáko prežije. Z domu ho nevyháňajú, a to je dobré. V správe sa nepíše nič o jeho mzde: možno mu predsa len časť príjmu ponechajú na prežitie. Veď nevyužíva služby bezplatnej dodávky jedla ani odevov, ako ostatní Planéťania, nedostáva ani lieky a vitamíny verejnými produktovodmi, pretože ostrov nie je napojený ani na jednu z ich trás, okrem elektrolínie Tesla.

Lanc ešte ani nestihol odísť od indivízora, keď sa znova ozvala výzva a na obrazovke sa objavil nový oznam:

„Direktoriát práce oznamuje, že v súvislosti s vašim prepustením z radov zamestnancov kultúrnych inštitúcií prechádzate do oddielu nezamestnaných. Udeľuje sa Vám životná podpora 12 planét ročne.“

To znamená jedna planéta na mesiac. Ak má človek bývanie a chodí na more, prežiť sa, samozrejme, dá. Na šaty kaše: bude nosiť to, čo je v dome, a pol planéty za týždeň na invalidnú lotériu už nejako zarobí aj pri nových cenách. No to, čoho sa bude musieť zriecť v prvom rade, je Kamelot. Kráľ Artuš sa, samozrejme, nahnevá, no Lancelot mu ponúkne kontakt cez indivízor – už dávno na to myslel.

Zadal kód banky a presvedčil sa, že na účte má len dvadsaťšesť planét. Dobré, rozhodol sa, treba počítat' s ťahom losov: táto slávna ryba mu pomôže udržať sa nad hladinou. Netreba klesať na duchu! Znova vzal do rúk knihu. Nebolo mu dopriate dlho čítať.

– Čo sa dnes všetci dohovorili? – zahundral, znova presadol z postele na vozík a natiahol ruku k indivízoru, ktorý sa znova ozval:

„Ministerstvo zdravia oznamuje, že v súvislosti s prechodom do kategórie nezamestnaných sa pre Vás ustanovuje nový čas eutanázie zo sociálnych príčin, a to na vek dvadsať tri rokov.“

Čo je to dnes za deň? Facky zo všetkých strán! Vrátil sa do postele.

Predchádzajúci čas povinnej eutanázie mu určili na dvadsaťpäť rokov, a teraz to vychádza tak, že mu ostávajú len necelé dva roky života, veď nedávno oslávil dvadsiate prvé narodeniny. Samozrejme, eutanáziu môže odmietnuť, pretože formálne ide o dobrovoľný akt, no odmietnutie znamená stať sa asocom, asociálnym elementom. Tých, čo si vyberú túto cestu, vylúčia z Banky ľudských zdrojov a zbavia osobného identifikátora. A človek bez osobného identifikátora ostane vylúčený z normálneho života: nemôže nič predávať, ani kupovať, nemôže si hľadať prácu a dostávať medicínsku pomoc. Nemôže ani zavolať políciu alebo sa obrátiť na súd, ak utrpí ujmu na zdraví či na majetku. Nie, Lancelota život asocia príliš nelákal. Ostáva jediné – nádej, že sa mu predsa len podarí uspieť v lotérii.

Len tak ležal, poddával sa ťaživým myšlienkam a už sa nepokúšal čítať. Zriedka, veľmi zriedka Lars Kristensen, čiže sir

Lancelot Jazerný dovolil, aby upadol do depresie, no dnes sa to stalo.

Nadišiel čas večerných správ. Mohol ich sledovať rovno z postele na malom prenosnom indivízore pripevnenom k čelu lôžka. Lancelot zapol program a po obvyklom prehľade začul správu o suchu v južných častiach Planéty.

– Podľa dôveryhodných zdrojov sa toto sucho vysvetľuje novými intrigami Rusov, ktorí vedú nepretržitú meteorologickú vojnu proti slobodnému svetu, – hovoril z obrazovky moderátor. – No ruskému cárovi nepomôžu ani horúce vetry, ani mraky kobyliek, prenášané vzdušnými prúdmi na európske polia z Ruska cez Afriku! Planéte hlad nehrozí, a to odvtedy, ako potravinárski špecialisti objavili nový druh potravín, ktorého zásoby sú prakticky nevyčerpatelné. Sú to suchozemské krevety.

Aha, tak toto je zaujímavé! Ďalej ukazovali dokumentárne zábery: potravinárske prevádzky pracujúce na plný výkon, obrovské nákladné múvery naložené prepravkami s novým produktom, šťastných spotrebiteľov a spotrebiteľky, čo si pri svojich jedálenských paneloch objednávajú jedlá zo suchozemských kreviet, pochutnávajú si na nich a od nadšenia obracajú oči stĺpikom.

Po informácii o suchozemských krevetách, ktoré z akéhosi dôvodu neukázali zblízka, moderátor navrhol všetkým Planétanom, aby si pred vystúpením Mesiáša zaspievali Všeobecnú Hymnu. Hymnu Lancelot nespieval a dokonca stíšil zvuk. Bezmyšlienkovito hľadel, ako sa jeden za druhým striedajú obvyklé zábery na davy spievajúcich Planétanov. Počas spoločného spevu ich ukazovali vždy, aby sa každý spievajúci pri svojom indivízore cítil ako súčasť celej Planéty.

Lancelot urobil dobre, že indivízor nevypol: po toľkých úderoch odrazu vrtošivý osud náhle zmenil hnev na milosť a priniesol mu darček, ktorý značne prevážil všetky jeho biedy. Po Hymne začul z Mesiášových úst sľub, že vyľieči všetkých invalidov a chorých, ktorí k nemu prídu po pomoc na ostrov Jeruzalem.

– Príďte ku mne, všetci mučení a obťažkaní chorobami, a ja

vás vyliečim a uspokojím, – hovoril Mesiáš, a v nádherných modrých očiach mal slzy.

Potom nasledovali dojemné zábery masových vyliečení na obrovskom jeruzalemskom štadióne s Babylonskou vežou v pozadí. Mesiáš, o hlavu vyšší od ministrov, čo ho sprevádzali, obchádzal zástup invalidov. Jedných vyliečil dotykom, iných len pohľadom. Najťažšie bolo pre Mesiáša liečenie slepých.

Tu podišiel k mladíkovi v invalidnom kresle, položil mu ruky na plecia a stisol ich. Zabubnovali bubny, zakvílila naliehavá hudba a na obrazovke sa v detailnom zábere objavila Mesiho tvár s kropajami potu na čele. Všetci obyvatelia Planéty sa na vlastné oči presvedčili, koľko námahy ho stoja tieto zázraky. Mesi vypustil mladíka z objatia – a diváci uvideli ohromenú a šťastnú tvár bývalého invalida, ktorý stál na vlastných nohách vedľa prázdneho vozíka. Mladík sa rozplakal a zakolísal sa na zatiaľ slabých nohách. Dvaja lekári v bielych kombinézach ho hneď starostlivo chytili popod pazuchy a za víťaznej hudby fanfár ho opatrne odvedli do budovy pod jasajúcimi tribúnami.

Potom moderátor oznámil, že ubytovanie a stravu pútnikov prichádzajúcich do Jeruzalema hradí Mesiáš zo svojich súkromných peňazí, ktoré predtým vkladal do obnovy Jeruzalemského chrámu. Keď sa o tom dozvedeli už vyliečení invalidi, darovali na výstavbu Chrámu celé svoje úspory a k rovnakej štedrosti vyzývali aj tých, čo sa do Jeruzalema ešte len chystali. Jeden z vyliečených šťastlivcov na kameru povedal:

– My sme vkladali nádej do uzdravenia a snívali o ňom, a náš Mesiáš sníva o vybudovaní Jeruzalemského Chrámu. My, vydedenci, vieme, čo je to SEN. A hľa, náš sen sa splnil. Sláva Mesimu! Preto sme dali všetko, čo sme mali, na vybudovanie Jeruzalemského Chrámu a vyzývame tých, ktorí sa ešte len chystajú na púť do Jeruzalema, aby nás podporili. Bratia v nešťastí, Planétania – invalidi! Obetujte na Chrám! Obetujte na MS – MESIÁŠOV SEN!

Po ňom znova vystúpil Mesiáš. Bol dojatý.

– Deti moje! Drahé moje deti, ktoré som dnes získal a objal

zdravé a šťastné! Ďakujem vám, zohriali ste moje srdce. No nechcem, aby ste na môj sen obetovali všetky svoje peniaze, prosto nie som v stave to dopustiť. No nechcem vás ani uraziť, nemôžem odmietnuť váš úprimný dar. Postačuje, ak každý pútnik prispeje na Jeruzalemský Chrám nejakou pre všetkých jednotnou, samozrejme, veľmi skromnou sumou.

Potom vystúpil hlavný architekt Chrámu, za ním minister zdravotníctva Slavičev a po všetkých hlava Svetovej Cirkvi pápež Apostáz Prvý, a výška sumy odznela – sto planét.

Lancelot pookrial na duchu. Do čerta so všetkými myšlienkami o nezamestnanosti a o eutanázii! Pocestuje do Jeruzalemu na Merline – tak to bude lacnejšie, postaví sa na nohy, a potom už bude plánovať a organizovať svoj život. Dvadsaťšesť planét mal na účte, ešte sedemdesiatštyri treba zarobiť. Plus niečo na cestu. Od zajtra bude vychádzať na more každý deň, za každého počasia, jeho chrbát musí vydržať. Ešte sedemdesiatštyri planét – a ide sa!

Teraz sa musí vrátiť za kráľom Artušom. Lancelot jedným pohybom prehodil telo z postele do vozíka, odviezol sa k veľkému indivízoru a položil si na hlavu obruč.

Štvrtá kapitola

Lancelot sa blížil k bráne Kamelota a už z diaľky počul veselý Artušov smiech. Kráľ sa zabával – hral sa s loptou s fantómovými chlapcami-trubačmi. Lopta bola pomerne ťažká, zošitá z pozlátenej kože a nabitá pieskom. V minulosti neslúžila ako hračka, ale ako nástroj na spevnenie svalov paží a pliec.

Padací most našiel Lancelot nadvihnutý zhruba do výšky človeka. Postavil sa zaň tak, že ho most tienil a pritom nikým nepozorovaný sledoval hru. Trubači sa vzájomne obie-

hali a odtískali a snažili sa chytiť loptu. Robili to nemotorne a smiešne, nečudo, že sa kráľ udúšal chechotom. Keď hore na veži chytili loptu, hneď ju hádzali naspäť kráľovi. Zväčša ju šmarili dole len naslepo. Kráľ ju spod hradieb znova vyhadzoval na vežu. Tu sa rozohnal mimoriadne silno, lopta preletela ponad hlavy trubačov a spadla kamsi na hradný dvor. Kráľ šiel po ňu. Zmizol za bránou.

Lancelot nečakal, kým sa vráti a vpustí ho do zámku: rozbehol sa, vyskočil, rukami sa zachytil okraja mosta, vytiahol sa hore, vyšvihol nohu a vydriapal sa na most. Keď trubači zbadali pri bráne človeka, hneď vystreli ruky. Mysleli si, že je to kráľ a čakali, že im hodí loptu. Lancelot sa usmial, našiel pri stene okruhliak a hodil ho trubačom. Jeden z nich okruhliak chytil. Obaja sklonili hlavy, prekvapene hľadeli na kameň a snažili sa pochopiť, čo sa to stalo s ich loptou.

Lancelot prešiel bránou a zbadal kráľa, ako sedí na okraji studne a nahýna sa nad vodu – zrejme tam zaletela lopta. Lanc sa nečujne zakrádal bližšie a zastal Artušovi chrbtom.

Uprostred studne, plnenej mútnej, leknamí zarastenej vody, sedela na veľkom liste obrovská, neprirodzene zelená žaba so zlatou korunkou na hlave. V zdvihnutých nôžkach držala zlatú loptu.

Artuš sa hrá na nejakú rozprávku, pomyslel si Lancelot.

Kráľ vycítil priateľov pohľad a obzrel sa.

– Ach, to si ty, Lanc! Dobré, že si prišiel. Chápeš, čo sa udiaľo? Zdá sa, že sa mi podarilo vyvolať postavu!

– Henten žabiak s korunou má byť postava?

– Rozpráva!

Žabiak sedel na liste a jemne pohadzoval loptou.

– No toto? A čo také hovorí?

– Tak počúvaj. Žabiačik, žabiačik, vráť mi moju zlatú loptu! – prosil Artuš.

– Deva, vrátim ti zlatú loptu, ak ma za odmenu pobožkáš, – s kvákavým akcentom prehovoril bezočivý žabiak.

– Nie, kráľ, zmýlil si sa! Je to len fantóm, čo sa náhodou dostal do našej Reality, – zasmial sa Lancelot. – Veď počuješ, že ťa oslovil „deva“, ako v rozprávke, z ktorej ušiel.